HEDENSTED KOMMUNE

Notatark

Sagsnr. 00.30.02-A00-1-16
Sagsbehandler
Signe Egmose

19.9.2017

Analyse af skolestrukturens betydning

Indledning

Efter kommunalreformen i 2007 har den kommunale skolestruktur i høj grad ændret sig. I mange kommuner er der fra 2004 til 2011 blevet færre og større skoler, idet et stort antal skoler er blevet lukket eller sammenlagt (Feilberg & Mathiasen, 2012: 3; Økonomi- og Indenrigsministeriet, 2013: 90). Skolelukninger- og sammenlægninger er blevet gennemført ud fra en forventning om økonomiske besparelser og kvalitetsmæssige og pædagogiske gevinster (Christoffersen & Larsen, 2013: 4).

I de seneste år har man i Hedensted Kommune *ikke* – som i mange andre kommuner – lukket og/eller sammelagt skoler. Fra 2007 til 2012 steg antallet af skoler endda med 1 (ibid.: 28), og i dag er der 21 folkeskoler i kommunen. I skoleåret 2016/2017 var den gennemsnitlige skolestørrelse i Hedensted Kommune på 280,6 elever pr. folkeskole, hvilket var væsentligt under landsgennemsnittet, der lå på 442,9 elever pr. folkeskole (http://data.viborg.dk/).

I potentialepakkerne, der blev fremlagt i juni, viste det sig, at Hedensted Kommune placerede sig på en 23. plads blandt landets 98 kommuner på nøgletallet "udgifter pr. elev i folkeskoler" (2016-tal). På trods af, at man i Hedensted Kommune ikke har lukket og sammenlagt skoler, har man formået at komme i top 25 på dette nøgletal. Det synes interessant, idet flere kommuner har lukket og sammenlagt skoler ud fra en forventning om blandt andet at hente økonomiske besparelser. I det følgende ses der på, hvordan skoleelever i Hedensted Kommune klarer sig på variable som karakter, trivsel og overgang til ungdomssuddannelse i forhold til elever i fire sammenlignelige kommuner, hvor man i høj grad har gennemført skolelukninger- og sammenlægninger. Der ses desuden på kompetencedækningen i undervisningstimerne.

Analyse og resultater

Sammenligningskommuner

I analyserne nedenfor sammenlignes Hedensted Kommune med de kommuner, der ses i tabel 1. Det fremgår desuden af tabellen, hvordan antallet af folkeskoler har ændret sig i kommunerne fra 2007 til 2012.

Tabel 1: Ændring i antal folkeskoler 2007-2012.

	Ændring i antal folkeskoler 2007-2012
Haderslev Kommune	-17
Hjørring Kommune	-17
Tønder Kommune	-10
Svendborg Kommune	-8
Hedensted Kommune	1

Kilde: Christoffersen & Larsen, 2013: s. 27-28.

Tre af de fire sammenligningskommuner er landkommuner ligesom Hedensted Kommune. Det vil sige, at minimum 50 procent af befolkningen i en kommune bor i et landområde (Andersen, 2014: 9). Svendborg Kommune er en såkaldt mellemkommune. Indbyggertallet i de fem kommuner varierer fra fra knapt 38.000 til godt 65.000 indbyggere.

I tabel 2 nedenfor ses den gennemsnitlige størrelse af folkeskoler i Hedensted Kommune og i de fire sammenligningskommuner. Det fremgår af tabellen, at den gennemsnitlige størrelse på folkeskoler i Hedensted Kommune er noget mindre end i Haderslev, Hjørring og Svendborg Kommuner, men ligger tæt på den gennemsnitlige størrelse på folkeskoler i Tønder Kommune.

Tabel 2: Gennemsnitlig skolestørrelse i Hedensted Kommune og i de fire sammenligningskommuner. Skoleåret 2016/2017.

	Gns. skolestørrelse
Haderslev Kommune	514,23
Hjørring Kommune	402,79
Tønder Kommune	285,45
Svendborg Kommune	515,66
Hedensted Kommune	280,60

Kilde: http://data.viborg.dk/

Tabel 3 viser kommunernes værdi og placering på nøgletallet "udgifter pr. elev i folkeskoler" i 2016. Det ses, at Hedensted Kommune har den bedste placering på nøgletallet og ligger noget over Haderslev, Tønder og Svendborg Kommuner.

Tabel 3: Kommunernes værdi og placering på nøgletallet "udgifter pr. elev i folkeskoler". 2016.

	Værdi på nøgletallet	Placering
Haderslev Kommune	78.384,44	56
Hjørring Kommune	71.588,54	25
Tønder Kommune	83.175,39	68
Svendborg Kommune	81.179,60	65
Hedensted Kommune	71.368,75	23

Kilde: FLIS

Karakterer

Tabel 4 viser karaktergennemsnit i afgangsprøver. Det fremgår af tabellen, at elever i Hedensted Kommune havde et højere karaktergennemsnit ved afgangsprøven end i sammenligningskommerne.

Tabel 4: Karaktergennemsnit i afgangsprøve (bundne prøver). Skoleåret 2015/2016.

	Karaktergns. i afgangsprøve
Haderslev Kommune	6,8
Hjørring Kommune	6,9
Tønder Kommune	6,3
Svendborg Kommune	7,1
Hedensted Kommune	7,2

Kilde: www.uddannelsesstatistik.dk

Tabel 5 viser karaktergennemsnit ved afgangsprøven i udvalgte fag i Hedensted Kommune og i de fire sammenligningskommuner. Det fremgår af tabellen, at Hedensted Kommune i skoleåret 2015/2016 var bedre placeret end sammenligningskommunerne i matematik og også lå godt placeret i dansk. I engelsk fik Hedensted Kommune en midterplacering sammenlignet med de andre kommuner.

Tabel 5: Karaktergennemsnit ved afgangsprøven i udvalgte fag. Skoleåret 2015/2016.

	Dansk	Matematik	Engelsk
Haderslev Kommune	7,0	6,3	8,0
Hjørring Kommune	7,0	6,7	7,7
Tønder Kommune	6,3	6,0	6,9
Svendborg Kommune	7,2	6,7	7,5
Hedensted Kommune	7,2	7,0	7,6

Kilde: www.uddannelsesstatistik.dk

Trivsel

Der er blevet brugt data fra Undervisningsministeriets Uddannelsesstatistik til at få et mål for trivsel. Undervisningsministeriet gennemfører trivselsmålinger i folkeskolen og på baggrund af spørgsmål stillet til elever på 4. til 9. klassetrin er der udarbejdet fire indikatorer for trivsel – "faglig trivsel", "social trivsel", "støtte og inspiration" samt "ro og orden". Tabel 6 nedenfor viser gennemsnittene på de fire indikatorer i Hedensted Kommune og i de fire sammenligningskommuner.

Tabel 6: Gennemsnit på fire trivselsindikatorer[1] for 4.-9. klassetrin. Skoleåret 2016/2017.

	Faglig trivsel	Ro og orden	Social trivsel	Støtte og inspiration
Haderslev Kommune	3,73	3,81	4,14	3,26
Hjørring Kommune	3,67	3,69	4,13	3,25
Tønder Kommune	3,64	3,69	4,09	3,20
Svendborg Kommune	3,73	3,80	4,13	3,27
Hedensted Kommune	3,71	3,80	4,15	3,28

Kilde: www.uddannelsesstatistik.dk
[1]Trivselsindikatorerne kan antage værdier fra 1 til 5, hvor 1,00 udtrykker den ringest mulige trivsel og 5,00 udtrykker den bedst mulige trivsel.

Det fremgår af tabellen, at der ikke er de store forskelle på gennemsnit på de fire trivselsindikatorer de fem kommuner i mellem. Hedensted Kommune er den bedst placerede kommune på indikatorerne "social trivsel" og "støtte og inspiration" og er desuden godt placeret på de øvrige to trivselsindikatorer.

Overgang til ungdomsuddannelse

Figur 1 viser, hvor stor en andel af elever fra folkeskoler i de fem kommuner, der er i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter afslutning på 9. klasse.

Figur 1: Andel elever fra folkeskoler, der er i gang med en ungdomsuddannelse[1] 15 måneder efter afslutning på 9. klasse. 2013-2015. Procent.

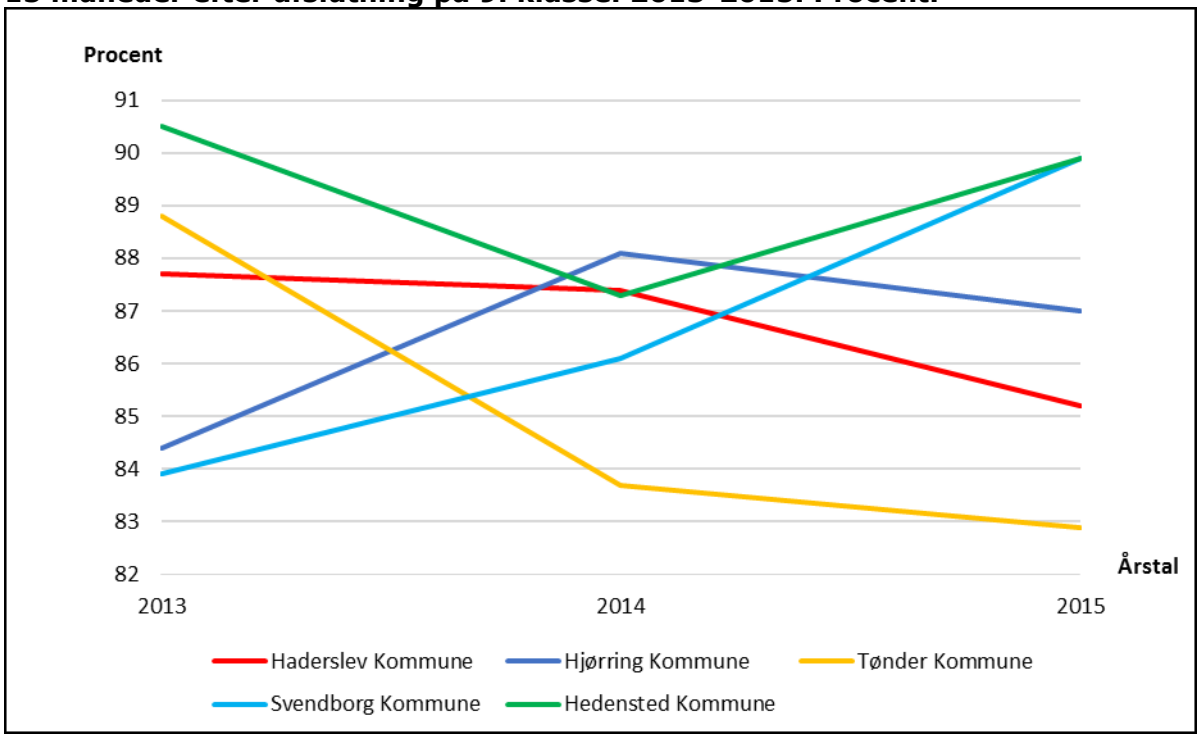

Kilde: www.uddannelsesstatistik.dk
[1]Ungdomsuddannelse: Erhvervsfaglig uddannelse, gymnasial uddannelse og STU. Det fremgår ikke af figuren, hvor mange, der fortsætter i 10. klasse.

Det fremgår af figuren, at Hedensted Kommune (grøn) i årene 2013 til 2015 var godt placeret i forhold til sammenligningskommunerne. I årene 2013 til 2015 var

87,3-90,5 procent af elever fra folkeskoler i Hedensted Kommune i gang med en ungdsomsuddannelse 15 måneder efter afslutningen på 9. klasse.

Kompetencedækning

Tabel 8 viser, hvor stor en procentdel af undervisningstimerne, som varetages af lærere med undervisningskompetence i et fag eller med kompetencer svarende til undervisningskompetence.

Tabel 8: Kompetencedækning. Procent. Skoleåret 2016/2017.

	Undervisningstimer varetaget af lærere med kompetence (%)
Haderslev Kommune	81,5
Hjørring Kommune	88,7
Tønder Kommune	80,7
Svendborg Kommune	87,1
Hedensted Kommune	88,3

Kilde: www.uddannelsesstatistik.dk

Det fremgår af tabellen, at 88,3 procent af alle undervisningstimer i Hedensted Kommune i skoleåret 2016/2017 blev varetaget af lærere med undervisnings-kompetence i et fag eller med kompetencer svarende til undervisningskompeten-ce. Hedensted Kommune gør i højere grad end tre af sammenligningskommuner-ne brug af lærere med undervinsingskompetence i et fag eller med kompetencer svarende til undervisningskompetence.

Opsamling

I analyserne ovenfor fremgår det, at Hedensted Kommune sammenlignet med de fire sammenlignelige kommuner klarer sig godt på alle de undersøgte variable. Set i forhold til sammenligningskommunerne er Hedensted Kommune bedst placeret på nøgletallet "udgifter pr. elev i folkeskoler". Samtidig har skoleelever i Hedensted Kommune det højeste karaktergennemsnit ved 9. klasses afgangprøve sammenlignet med de øvrige kommuner og klarer sig godt i flere af prøvefagene. Med hensyn til trivsel har Hedensted Kommune set i forhold til sammenligningskommunerne de højeste gennemsnit på to ud af fire trivselsindi-katorer. Der er dog ikke de store forskelle på gennemsnit på de fire trivselsindi-katorer de fem kommuner i mellem. Hedensted Kommune er desuden – sammenlignet med de øvrige fire kommuner – godt placeret, når det kommer til overgang til ungdomsuddannelse. Det samme gælder kompetencedækning af undervisningstimerne.

Sammenfattende gælder det, at på trods af, at man i Hedensted Kommune *ikke* – som i sammenligningskommunerne – har lukket og/eller sammenlagt skoler, så har kommunen set i forhold til sammenligningskommunerne de laveste udgifter pr. elev i folkeskoler og klarer sig godt på variable som karakter, trivsel, overgang til ungdomsuddannelse samt kompetencedækning.

Kilder

Andersen, Nadja Christine, KL (2014) *"Analyse: Landkommunernes befolkningsudvikling – sammenhængen mellem land- og bykommuner"*.

Christoffersen, Henrik & Karsten Bo Larsen, CEPOS (2013) *"De foreløbige erfaringer fra kommunernes skolelukninger"*.

Feilberg, Simon & Asbjørn Mathiasen, KORA (2012) *"Kommunernes skolestruktur – analyse af udviklingen 2004-2011".*

Økonomi- og Indenrigsministeriet (2013) *"Evaluering af kommunalreformen"*.

www.uddannelsesstatistik.dk

http://data.viborg.dk/

FLIS – Fælleskommunal Ledelsesinformation